

บทสังเคราะห์งานวิจัย ประจำปีการศึกษา 2557

โครงการวิจัย กุลาต้องสู้กับตำนานพื้นถิ่นอีสาน โดยมี นายสุรสม กฤษณะจุฑะ หัวหน้าโครงการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ มุ่งทำความเข้าใจพัฒนาการของคนนอกสังคมสยามได้แก่กลุ่มคนกุลาต้องสู้จากเมืองมะละแหม่ง อย่างกว้าง และขุกขิกของพม่าได้เข้ามาประกอบการค้าขายในพื้นที่ฝั่งตะวันตกหรือฝั่งขวาแม่น้ำโขง กระทั่งได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของตำนานพื้นถิ่นอีสาน มุมมองที่ใช้ในการศึกษา 3 รูปแบบ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และแนวคิดกลุ่มชาติพันธุ์สัมพันธ์ ผลการศึกษาค้นพบประเด็นที่น่าสนใจ สามประเด็น คือ ประเด็นแรก กุลาต้องสู้ได้ถูกสร้างให้เป็นส่วนหนึ่งของตำนานพื้นถิ่นอีสานช่วงปีพ.ศ.2489-2513 โดยกลุ่มชาติพันธุ์ไตลาว ที่อาศัยในบริเวณพื้นที่ทุ่งใหญ่ ทุ่งหลวง หรือทุ่งปะหลาน ตำนานหรือเรื่องเล่าที่เด่นคือดงครั้งน้อยและดงครั้งใหญ่อันเป็นจุดกำเนิดของทุ่งกุลาร้องไห้ ประเด็นที่สอง ช่วงพ.ศ.2480-2513 รัฐบาลไทยได้เริ่มโครงการพัฒนาท้องที่ทุรกันดาร หรือแผนพัฒนาชนบทเพื่อเป็นเกราะป้องกันคอมมิวนิสต์ ช่วงเวลานี้เอง ที่ทุ่งกุลาร้องไห้ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวาทกรรมการพัฒนา พ่อค้าต่างถิ่นเช่นกุลาต้องสู้ถูกทำให้เป็นสัญลักษณ์ของความด้อยพัฒนา เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ต้องเผชิญกับความแห้งแล้งในทุ่งหลวง ทุ่งอันกว้างใหญ่ หลงทางจนต้องร่ำไห้ออกมา ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงมีความชอบธรรมในการพัฒนาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ครอบคลุมอาณาเขต 5 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่แห้งแล้ง ทุรกันดาร ในปีพ.ศ.2514 ผู้บุกรุกพื้นที่นี้ได้รับสิทธิการถือครองที่ดินทุ่งกุลาร้องไห้ ประเด็นที่สาม ทายาทกุลาต้องสู้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ราชอาณาจักรไทยไม่ยอมรับตำนานดงครั้งน้อยและดงครั้งใหญ่ว่าเป็นเรื่องราวของบรรพชน